

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

"Vernieuwing onderwijs versterkt vernieuwing verpleeghuiszorg"

Geplaatst op 19 september 2018

Sinds 2017 werkt de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties aan een verpleeghuiszorg, waarin mensen het belangrijkste zijn en niet regels of protocollen. "Maar als je de verpleeghuiszorg vernieuwt, gaat dat niet zonder een vernieuwing van het onderwijs", stelt Marthijn Laterveer.

Marthijn Laterveer is coördinator bij [LOC Zeggenschap in zorg](#), de organisatie die aan de wieg stond van de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg (RVV). Al in 2009 pleitte LOC voor waarde-volle zorg: zorg die draait om de waarde(n) van mensen in plaats van om het beheersen van kosten of het strikt naleven van protocollen. In 2017 kreeg deze visie een vertaling in het initiatief Radicale Vernieuwing Verpleeghuiszorg, van regels naar relaties (dat van start ging in het kader van [Waardigheid & Trots](#), het landelijke verbeterprogramma van de verpleeghuiszorg). Uitgangspunt: de verpleeghuiszorg zó organiseren, dat deze van waarde is voor mensen die zorg nodig hebben, hun naasten en zorgverleners.

"Wat we voor ons zien, is verpleeghuiszorg, waarin bewoners binnen hun eigen mogelijkheden een waardig leven kunnen leiden, met zorg die bij hen past", zegt Marthijn. "Verpleeghuiszorg, waarin naasten naasten mogen blijven en niet als verlengstuk van de zorgorganisatie worden gezien. En zorg, waarin alle zorgverleners plezier in hun werk hebben, zich vrij voelen om hun verantwoordelijkheid te nemen en de passie ervaren die hen voor hun werk heeft doen kiezen."

Eigen manier

Marthijn is trots dat veel mensen zich inspannen om het ideaal dichterbij te brengen. "De beweging bestaat inmiddels uit zo'n vijftig zorgorganisaties. Uniek is dat alle betrokkenen samen werken aan de vernieuwing:

bewoners, naasten, cliëntenraden, managers, (para)medici, bestuurders. Ze trekken hand in hand op met zorgkantoren, Inspectie, Zorginstituut en het ministerie van VWS.”

Alle zorgorganisaties werken op hun eigen manier aan vernieuwing, passend bij de lokale context. “Dat juichen wij als initiatiefnemer alleen maar toe. Vanaf het begin hebben we gezegd dat we geen blauwdruk willen maken. We hebben weliswaar een gezamenlijke stip op de horizon, maar iedere organisatie kiest haar eigen pad ernaartoe. De ene organisatie heeft bijvoorbeeld verschillende overbodige regels afgeschaft, waardoor er meer tijd overblijft voor bewoners. Een andere heeft de contacten met het dorp geïntensiveerd, zodat bewoners zich weer meer deel voelen uitmaken van de samenleving.” Voorbeelden van de stappen die zijn gezet door diverse zorgorganisaties, zijn te vinden in de publicatie [Zicht op vernieuwing](#).

Onderwijsvernieuwing ook noodzakelijk

In 2016 nam Mieke Hollander van Zorg4Effect het initiatief om met LOC Zeggenschap in zorg het gesprek aan te gaan over de rol van het onderwijs bij de vernieuwingsbeweging. “Ze maakte duidelijk dat de vernieuwing van de verpleeghuiszorg eigenlijk niet goed mogelijk is zonder vernieuwing van het onderwijs”, stelt Marthijn. “Het is belangrijk dat niet alleen het huidige zorg- en welzijnspersoneel wordt meegenomen in de veranderingen, maar ook toekomstige medewerkers. Daarom is het essentieel dat opleidingen de beweging van regels naar relaties ondersteunen. Dat gebeurt nog te weinig. De nadruk in zorgopleidingen ligt sterk op verpleegtechnische handelingen en is minder aandacht voor wat mensen écht willen. Bewoners en naasten, maar ook de aankomende professionals. Die kiezen doorgaans niet voor de zorg vanwege de verpleegtechnische handelingen, maar omdat ze graag iets voor een ander willen betekenen. Het onderwijs moet beter aansluiten bij die motivatie én bij de wensen die leven bij bewoners en naasten.”

Contouren invullen

Mieke Hollander schreef een ‘outline integrale opleiding waarde-vol onderwijs’, waarin ze de contouren schetst van zo’n vernieuwend opleidingsprogramma; aan deze outline lag een [visie](#) ten grondslag, die in

2016 samen met LOC werd opgesteld. Marthijn is enthousiast dat zorgorganisaties Topaz, DSV|verzorgd leven en ActiVite nu het voortouw nemen om de contouren van de outline nader in te vullen en waarde-vol onderwijs in de praktijk gestalte te geven. Ook stemt het hem positief dat in de regio Leiden nu ook mboRijnland aanhaakt bij de vernieuwingsbeweging. Hij spreekt de hoop uit dat andere organisaties het Leidse voorbeeld zullen volgen “en ook hun onderwijs zullen vernieuwen, op een manier die past bij hun lokale situatie”.

Elkaar versterken

Marthijn verwacht dat het tot een vruchtbare kruisbestuiving zal komen tussen verpleeghuiszorg- en onderwijsvernieuwers. “We zullen elkaar zeker versterken. De vijftig organisaties van Radicale Vernieuwing Verpleeghuiszorg vormen samen een netwerk, waarin ervaringen, inzichten, successen en valkuilen worden gedeeld, bijvoorbeeld via landelijke congressen, kleinschaliger bijeenkomsten, publicaties en de website www.radicalevernieuwing.nl. De onderwijsvernieuwers kunnen daar ook gebruik van maken.” Zelf zal Marthijn fungeren als een verbindende schakel tussen beide projecten: naast kartrekker van de beweging RVV is hij voorzitter van de Stuurgroep Radicale Vernieuwing-Waarde-vol Onderwijs. “Zo kan ik zelf ook bijdragen aan een vruchtbare kruisbestuiving tussen beide initiatieven!”

Beeld: Marthijn Laterveer / LOC Waardevolle zorg.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Samenwerken vanuit een gedeelde visie](#), [Vernieuwing onderwijs](#), [Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®](#)

Trefwoorden: [Coördinatoren](#), [Onderwijs](#), [Van regels naar relaties](#), [Waarde-vol onderwijs Leiden](#)